

over andre mennesker. Forstår vi, hvordan det sker, vil vi være i stand til at oplyse om og vaccinere mod folke drab.

Det tyske folkemord og holocaust for jøderne kom jo ikke ud af nogle få gale hjerner, men groede frem af en støt voksende antisemitisme, der havde bredt sig og var blevet gjort stueren gennem et halvt århundrede. Selv ganske ordentlige og pæne mennesker, nogle præster, nogle kloge professorer, erklærede sig som antisemitter, før Hitler satte antisemitismen i system.

Med hensyn til den rent praktiske tilrettelæggelse af loven og centeret skal jeg gøre opmærksom på, at det næppe er hensigtsmæssigt, at ministeren både udpeger hele bestyrelsen og direktøren, for direktøren står jo til ansvar for bestyrelsen. Det må derfor være sådan, at ministeren ansætter bestyrelsen, der så ansætter direktøren. Men det kan vi vel ændre under udvalgsarbejdet, som vi ser frem til.

Kaj Stilling (SF):

Da vores ordfører, fru Margrete Auken, ikke kan være til stede, vil jeg fremlægge SF's holdning.

Jeg vil starte med at sige, at SF selvfølgelig støtter regeringens lovforslag. I Finansudvalget har vi i 1999 stemt for, at centret skulle på finansloven.

Så er det konstateret, at det nu er mere end 5 år siden, folke drabet i den lille centralafrikanske republik Rwanda fandt sted. Landets majoritetsbefolkning, hutuerne, dræbte i løbet af ganske få uger omkring 800.000 af landets minoritetsbefolkning, tutsierne. Folke drab, som vi bl.a. har oplevet i Rwanda, må ikke ske igen.

Vi håber selvfølgelig, at centret gennem sit arbejde og gennem samarbejde med tilsvarende centre i andre lande og med andre danske centre og institutioner kan være medvirkende til at forhindre folke drab i fremtiden.

Centret har jo tre formål: forskning, metodeudvikling og formidling. Det er vigtigt, at centrets forskning kan og vil blive brugt i bestræbelserne på at forhindre folke drab. Forskningen skal således både være meningsfyldt og meget handlingsorienteret. Det er også vigtigt at udvikle metoder, som gennem studier kan forhindre fremtidige folke drab. Med hensyn til det tredje, formidlingen, håber vi selvfølgelig på, at centret kommer til at spille en aktiv politisk rolle, ligesom Det Danske Center for Menneskeret-

tigheder har formået, f.eks. ved at tage initiativer selv.

Centrets arbejde skal være meget synligt. Det er vigtigt. Og oplysningsvirksomheden er vigtig, især om historiske begivenheder. Centret skal være med til at forhindre, at eksempelvis benægtelsen af holocaust under Anden Verdenskrig og andre folke drab, der har fundet sted, bliver dominerende.

Hvis folke drab skal forhindres, kræver det imidlertid også, at verdenssamfundet, dvs. FN-systemet, bliver bedre til at reagere på advarsler. Folk i Rwanda havde advaret om forestående massakrer, men både FN's embedsmænd og Sikkerhedsrådet svigtede deres ansvar ifølge en meget stærkt kritisk rapport fra en uafhængig kommission, som var nedsat af FN's generalsekretær, Kofi Annan.

Han står faktisk selv for skud i selve rapporten. I 1994 var Kofi Annan den øverste civile chef for FN's fredsbevarende operationer, og han var underrettet om, hvad der var i gære i Rwanda i hjertet af Afrika, men han undlod længe at gå videre med sin viden til FN's daværende generalsekretær, Boutros-Ghali, og således nåede alarmerende oplysninger fra folk på stedet frem til Sikkerhedsrådet med alt for stor forsinkelse. Sådanne ting må naturligvis ikke gentage sig, og det er også derfor, det center her skal fortsætte.

Til sidst vil jeg lige påpege, at det virker lidt ulogisk og lidt urationelt, at man i dag har både et center for menneskerettigheder og nu her et center for holocaust- og folke drabsstudier med både egen administration og egen bestyrelse osv. Det bør måske overvejes at samle disse centre i ét stærkt center. Men SF støtter lovforslaget.

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti er vi også meget tilfredse med, at det nu er lykkedes at få et beslutningsgrundlag her på Folketingets bord, der handler om sådan et holocaust- og folke drabscenter. Vi mener, det er rigtigt, at man forsker i de her ting, at man prøver at finde ud af, hvad det egentlig er, der fremkalder de her meget grufulde begivenheder, vi har set i verdenshistorien, ikke blot under Anden Verdenskrig, men så sandelig også f.eks. i konflikten i Afrika, hvor man i Rwanda kan finde de her massegrave efter et massedrab på folk, som er helt, helt uacceptabelt.